

ĐỀ THI THỬ VÀO 10 – ĐÁP ÁN

Họ tên học sinh: Lớp: 9B1/ Ngày: / ... / 20....

Bài I: (2,0 điểm)

Cho biểu thức: $A = \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}}$ và $B = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}-3} - \frac{7\sqrt{x}-9}{x-9}$ (Với $x > 0, x \neq 9$).

a) Rút gọn biểu thức B.

b) Tính giá trị của A khi $x = \sqrt{4-2\sqrt{3}}$.

c) Tìm x để biểu thức $\frac{A}{B} = 1$.

Đáp án:

$$A = \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}}$$

$$\text{TXD: } D_A = (0; +\infty)$$

$$B = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}-3} - \frac{7\sqrt{x}-9}{x-9}$$

$$\text{TXD: } D_B = [0; +\infty) \setminus \{9\}$$

a) Rút gọn biểu thức B.

$$\begin{aligned} B &= \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}-3} - \frac{7\sqrt{x}-9}{x-9} \\ &= \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+3)}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} - \frac{7\sqrt{x}-9}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} \\ &= \frac{x+2\sqrt{x}-3}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} - \frac{7\sqrt{x}-9}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} \\ &= \frac{x-5\sqrt{x}+6}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} \\ &= \frac{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} \\ &= \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}+3} \end{aligned}$$

$$\text{Vậy } B = \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}+3}$$

b) Tính giá trị của A khi $x = \sqrt{4-2\sqrt{3}}$.

Ta có:

$$x = \sqrt{4-2\sqrt{3}} = \sqrt{3-2\sqrt{3}+1} = \sqrt{(\sqrt{3}-1)^2} = \sqrt{3}-1 \text{ thỏa mãn điều kiện}$$

$$\Rightarrow A = \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}} = \frac{\sqrt{\sqrt{3}-1}-2}{\sqrt{\sqrt{3}-1}} = \frac{(\sqrt{\sqrt{3}-1}-2)\sqrt{\sqrt{3}+1}}{\sqrt{\sqrt{3}-1}\sqrt{\sqrt{3}+1}} = \frac{\sqrt{2}-2\sqrt{\sqrt{3}+1}}{\sqrt{2}} = 1 - \sqrt{2\sqrt{3}+2}$$

Vậy với $x = \sqrt{4-2\sqrt{3}}$ thì $A = 1 - \sqrt{2\sqrt{3}+2}$.

c) Tìm x để biểu thức $\frac{A}{B} = 1$.

Ta có:

$$\begin{aligned} \frac{A}{B} &= 1 & \text{TXD: } D &= [0; +\infty) \setminus \{9\} \\ \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}} : \frac{\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}+3} &= 1 \\ \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x}+3}{\sqrt{x}} &= 1 \\ \Leftrightarrow \sqrt{x}+3 &= \sqrt{x} \\ \Leftrightarrow 3 &= 0 & (\text{luôn sai}) \end{aligned}$$

Vậy không tồn tại giá trị của x để $\frac{A}{B} = 1$

Bài II: (2,5 điểm).

(1) Giải bài toán bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình:

Hai vòi nước cùng chảy vào một cái bể không có nước thì trong 5 giờ sẽ đầy bể. Nếu vòi thứ nhất chảy trong 3 giờ và vòi thứ 2 chảy trong 4 giờ thì được $\frac{2}{3}$ bể nước. Hỏi nếu mỗi vòi chảy một mình thì trong bao lâu mới đầy bể?

(2) Một bồn nước inox có dạng một hình trụ với chiều cao $1,75 \text{ m}$ và diện tích đáy là $0,32 \text{ m}^2$. Hỏi bồn nước này đựng đầy được bao nhiêu mét khối nước? (Bỏ qua bề dày của bồn nước).

Đáp án:

(1)

Gọi thời gian vòi thứ nhất chảy một mình đầy bể là x (giờ), thời gian vòi thứ hai chảy một mình đầy bể là y (giờ). (Điều kiện $x, y > 0$)

Trong 1 giờ: vòi thứ nhất chảy được $\frac{1}{x}$ bể; vòi thứ hai chảy được $\frac{1}{y}$ bể

Trong 1 giờ cả hai vòi chảy được $\frac{1}{5}$ bể.

Vì hai vòi nước cùng chảy vào bể không có nước thì trong 5 giờ sẽ đầy bể nên ta có phương trình:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{5} \quad (1)$$

Nếu vòi thứ nhất chảy trong 3 giờ và vòi thứ 2 chảy trong 4 giờ thì được $\frac{2}{3}$ bể nên ta có phương trình:

$$3 \cdot \frac{1}{x} + 4 \cdot \frac{1}{y} = \frac{2}{3} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) ta có hệ phương trình:
$$\begin{cases} \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{5} \\ \frac{3}{x} + \frac{4}{y} = \frac{2}{3} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{x} = \frac{2}{15} \\ \frac{1}{y} = \frac{1}{15} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 7,5 \\ y = 15 \end{cases} \quad (\text{thỏa mãn})$$

Vậy thời gian vòi thứ nhất chảy một mình đầy bể là $7,5$ giờ, thời gian vòi thứ hai chảy một mình đầy bể là 15 giờ.

(2)

Thể tích của bồn nước là: $V = 0,32.1,75 = 0,56 \text{ (m}^3 \text{)}$

Vậy bồn nước chứa được 0,56 mét khối nước.

Bài III: (2,0 điểm)

(1) Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} \frac{2}{x} + \frac{5}{x+y} = 2 \\ \frac{3}{x} + \frac{1}{x+y} = 1,7 \end{cases}$$

(2) Cho parabol $(P): y = x^2$ và đường thẳng $(d): y = -2ax - 4a$ (với a là tham số)

a) Tìm tọa độ giao điểm của (d) và (P) khi $a = -\frac{1}{2}$.

b) Tìm tất cả các giá trị của a để đường thẳng (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ $x_1; x_2$ thỏa mãn $|x_1| + |x_2| = 3$.

Đáp án:

(1) Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} \frac{2}{x} + \frac{5}{x+y} = 2 \\ \frac{3}{x} + \frac{1}{x+y} = 1,7 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{2}{x} + \frac{5}{x+y} = 2 \\ \frac{3}{x} + \frac{1}{x+y} = 1,7 \end{cases}$$

DK: $x \neq 0; x \neq -y$

Đặt:
$$\begin{cases} \frac{1}{x} = a \\ \frac{1}{x+y} = b \end{cases}$$

DK: $a, b \neq 0$

Ta có hệ phương trình:

$$\begin{aligned} \begin{cases} 2a + 5b = 2 \\ 3a + b = 1,7 \end{cases} &\Leftrightarrow \begin{cases} 6a + 15b = 6 \\ 6a + 2b = 3,4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 13b = 2,6 \\ 3a + b = 1,7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = 0,2 \\ a = 0,5 \end{cases} &\text{thỏa mãn} \\ \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{x+y} = 0,2 \\ \frac{1}{x} = 0,5 \end{cases} &\Leftrightarrow \begin{cases} x+y = 5 \\ x = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 3 \\ x = 2 \end{cases} &\text{thỏa mãn} \end{aligned}$$

Vậy tập nghiệm của hệ phương trình là $T = \{(2; 3)\}$.

(2) a)

Với $a = -\frac{1}{2}$ ta có:
$$\begin{cases} (P): y = x^2 \\ (d): y = x + 2 \end{cases}$$

Phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d) :

$$x^2 = x + 2 \Leftrightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 2 \end{cases} \quad \text{thỏa mãn}$$

$$\text{Với } x = -1 \Rightarrow y = 1$$

$$\text{Với } x = 2 \Rightarrow y = 4$$

Vậy giao điểm cần tìm là: $M_1(-1; 1)$ và $M_2(2; 4)$ thỏa mãn đề bài

(2) b)

Phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d) :

$$x^2 = -2ax - 4a \Leftrightarrow x^2 + 2ax + 4a = 0$$

Để (P) cắt (d) tại 2 điểm phân biệt thì $\Delta = b^2 - 4ac > 0$

$$\Rightarrow (2a)^2 - 4.1.4a > 0 \Leftrightarrow 4a^2 - 16a > 0 \Leftrightarrow 4a(a - 4) > 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a < 0 \\ a > 4 \end{cases}$$

$$\text{Theo định lý vi-et ta có: } \begin{cases} x_1 + x_2 = -2a \\ x_1 \cdot x_2 = 4a \end{cases}$$

Theo bài ra ta có:

$$|x_1| + |x_2| = 3$$

$$\Rightarrow (|x_1| + |x_2|)^2 = 9$$

$$\Leftrightarrow x_1^2 + x_2^2 + 2|x_1 \cdot x_2| = 9$$

$$\Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2 + 2|x_1 \cdot x_2| = 9$$

$$\Leftrightarrow (-2a)^2 - 2.4a + 2|4a| = 9$$

$$\Leftrightarrow 4a^2 - 8a + 8|a| - 9 = 0$$

Với $a < 0$:

$$\Rightarrow 4a^2 - 8a - 8a - 9 = 0$$

$$\Leftrightarrow 4a^2 - 16a - 9 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = -0,5 & \text{thỏa mãn} \\ a = 4,5 & \text{loại} \end{cases}$$

Với $a > 4$:

$$\Rightarrow 4a^2 - 8a + 8a - 9 = 0$$

$$\Leftrightarrow 4a^2 - 9 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = -1,5 & \text{loại} \\ a = 1,5 & \text{loại} \end{cases}$$

Vậy $a = -0,5$ thỏa mãn đề bài.

Bài IV: (3,0 điểm)

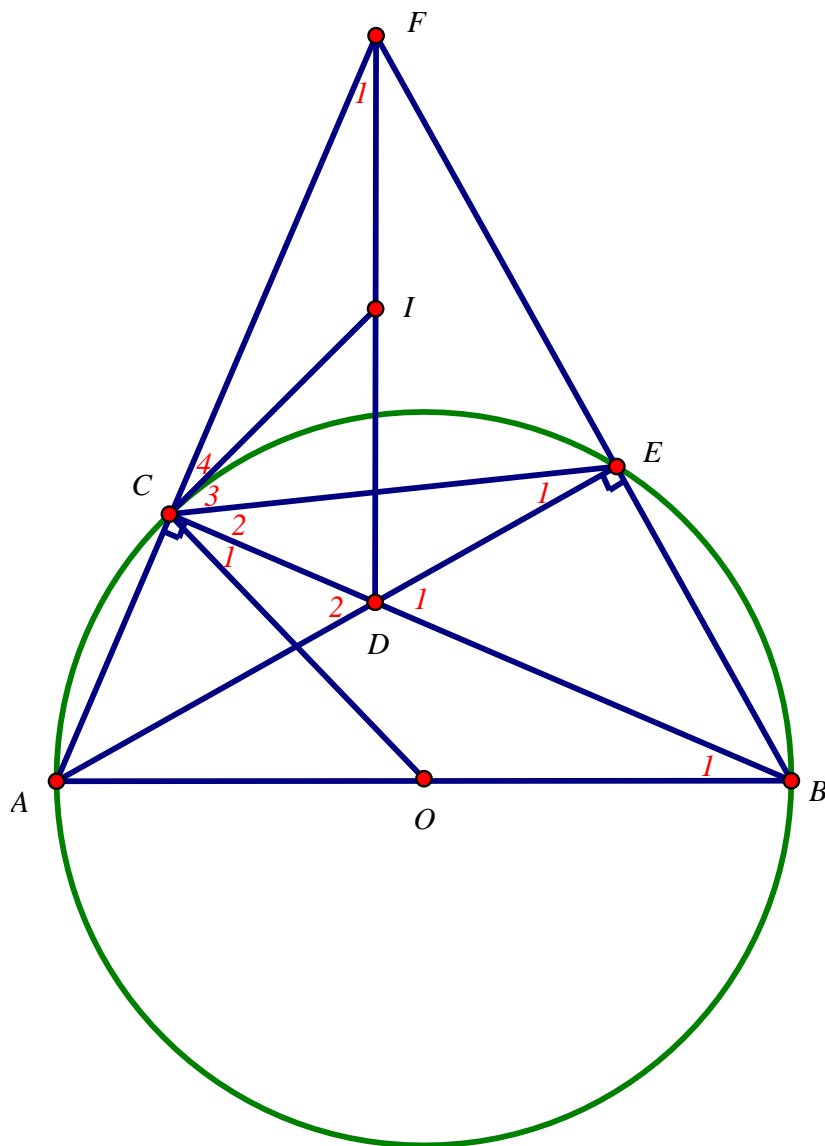
Cho đường tròn (O) có đường kính $AB = 2R$ và điểm C thuộc đường tròn đó (C khác A, B). Lấy điểm D thuộc dây BC (D khác B, C). Tia AD cắt cung nhỏ BC tại điểm E , tia AC cắt tia BE tại điểm F .

1) Chứng minh $FCDE$ là tứ giác nội tiếp.

2) Chứng minh $DA \cdot DE = DB \cdot DC$.

3) Chứng minh $CFD = OCB$. Gọi I là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác FCDE, chứng minh IC là tiếp tuyến của đường tròn (O).

Đáp án:

1) Chứng minh FCDE là tứ giác nội tiếp.

Ta có: AB là đường kính, C và E đều thuộc (O)

$$\Rightarrow \angle ACB = \angle AEB = 90^\circ \Rightarrow \angle FCD = \angle FED = 90^\circ$$

Xét tứ giác FCDE có $\angle FCD + \angle FED = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$

Mà 2 góc này ở vị trí đối diện nhau

\Rightarrow FCDE nội tiếp.

2) Chứng minh $DA \cdot DE = DB \cdot DC$.

Xét $\triangle ADC$ và $\triangle BDE$ ta có:

$$\angle FCD = \angle FED = 90^\circ$$

$$\angle D_1 = \angle D_2 \quad (\text{Vì đối đỉnh})$$

$$\Rightarrow \triangle ADC \sim \triangle BDE$$

$$\Rightarrow \frac{DA}{DB} = \frac{DC}{DE} \Rightarrow DA.DE = DB.DC$$

3) Chứng minh $CFD = OCB$. Gọi I là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác FCDE, chứng minh IC là tiếp tuyến của đường tròn (O).

Ta có tứ giác ABEC nội tiếp (O) $\Rightarrow E_1 = B_1$ (cùng chắn cung AC)

Tứ giác FCDE nội tiếp $\Rightarrow E_1 = F_1$ (cùng chắn cung CD)

$$\Rightarrow B_1 = F_1 \quad (1)$$

Xét $\triangle OBC$ ta có:

$$OB = OC = R \Rightarrow \triangle OBC \text{ cân tại O}$$

$$\Rightarrow B_1 = C_1 \quad (2)$$

Từ (1) và (2) $\Rightarrow C_1 = F_1$ hay $CFD = OCB$

I là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác FCDE, mà $FCD = FED = 90^\circ$

\Rightarrow I là trung điểm của FD $\Rightarrow IF = ID = IC$

$\Rightarrow \triangle IFC$ cân tại I $\Rightarrow F_1 = C_4 \Rightarrow C_1 = C_4$

Lại có: $C_2 + C_3 + C_4 = 90^\circ \Rightarrow C_2 + C_3 + C_1 = 90^\circ$ hay $OCI = 90^\circ$

\Rightarrow IC vuông góc với OC hay IC là tiếp tuyến của (O) tại C

Bài V: (0,5 điểm) Cho biểu thức $P = a^4 + b^4 - ab$ với a, b là các số thực thỏa mãn $a^2 + b^2 + ab = 3$. Tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của P .

Đáp án:

Ta có $a^2 + b^2 + ab = 3 \Leftrightarrow a^2 + b^2 = 3 - ab$ thay vào P ta được.

$$P = a^4 + b^4 - ab = (a^2 + b^2)^2 - 2a^2b^2 - ab = (3 - ab)^2 - 2a^2b^2 - ab = 9 - 6ab + a^2b^2 - 2a^2b^2 - ab$$

$$= 9 - 7ab - a^2b^2 = -\left[(ab)^2 + 2.ab.\frac{7}{2} + \frac{49}{4}\right] + \frac{49}{4} + 9 = -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 + \frac{85}{4}.$$

$$\text{Vì } a^2 + b^2 = 3 - ab, \text{ mà } (a + b)^2 \geq 0 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq -2ab \Rightarrow 3 - ab \geq -2ab \Leftrightarrow ab \geq -3. \quad (1)$$

$$\text{Và } (a - b)^2 \geq 0 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq 2ab \Rightarrow 3 - ab \geq 2ab \Leftrightarrow ab \leq 1. \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2) suy ra } -3 \leq ab \leq 1 \Leftrightarrow -3 + \frac{7}{2} \leq ab + \frac{7}{2} \leq \frac{7}{2} + 1 \Leftrightarrow \frac{1}{2} \leq ab + \frac{7}{2} \leq \frac{9}{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{4} \leq \left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 \leq \frac{81}{4} \Leftrightarrow -\frac{81}{4} \leq -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 \leq -\frac{1}{4} \Leftrightarrow -\frac{81}{4} + \frac{85}{4} \leq -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 + \frac{85}{4} \leq -\frac{1}{4} + \frac{85}{4}$$

$$\Leftrightarrow 1 \leq -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 + \frac{85}{4} \leq 21$$

Vậy $\text{Max } P = 21$. Dấu = xảy ra khi $\begin{cases} ab = -3 \\ a^2 + b^2 = 6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \sqrt{3} \\ b = -\sqrt{3} \end{cases} \vee \begin{cases} a = -\sqrt{3} \\ b = \sqrt{3} \end{cases}$.

$\text{Min } P = 1$. Dấu = xảy ra khi $\begin{cases} ab = 1 \\ a^2 + b^2 = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = 1 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} a = -1 \\ b = -1 \end{cases}$.

---- **Hết** ----